

BÉTSI MAGYAR KURIR.

Nr. Indúlt: Pénteken, Junius' 27-dikén, 1834. 51.

G Ö R Ö G O R S Z Á G.

München Jun. 14 kén „A' fölázzadók elleni Per immár folyamatba vétett, 's a' tanúknak vallomásaikból alkalmasint kiszűl bűnök, és így rövid idő alatt elítéltetvén, a' bűn nagyságához képpes lakolni is fognak. A' Mainoták ellen küldendő Expeditiót megelőzte egy Kormányi Biztosság, melly elébb felfogja szállítani a' lázzadókat fegyvereknek lerakására, 's váraiknak és tornyaiknak lerontására, a' mit, ha jó szerivel nem teljesítnek, fegyveres erő nyomul ellenek. Otto Király Ő Felségének egészsége állandó, 's jobbagyainak Eránta való szeretete, és bizodalma is mind inkább gyökeret ver.

N É M E T O R S Z Á G.

(Allg. Zeitung.) München Jun. 14 kén. A' Kiküldöttek Kamarája, jelenleg egy törvényjavallattal foglalatoskodik, melly szerint a' Duna öszveköttessék a' Rajnával, egy e' végett építendő tsatorna által. Ezen tárgy feletti vetélkedéskor, nem győzték magasztalni nemes, és bődögítő szélját Ő Felségének, kinek még a' késő maradék is áldani fogja emlékezetét, 's bár Dr. Schwindel némelly nehézségeket hozott légyen is elő, leginkább az iránt, vallyon jelen kereskedési viszonyaink mellett megnyerjük e' azt a' hasznót, mellyet a' tsatorna költséges építéséből reménylünk, vagy nem? inkább azon aggodalomból történt, melly valamelly nagy merészlet kezdetével, mindenkor együtt jár. A' törvényzikkely, szótöbbséggel történt elfogadása után, némelly

módosítások tétettek, mellyek megroszáltatván, úgy a' mint legzélerányosabbnak látszott, közörömmel helyben hagyattak.

Máj. 31 kén Tiek Lajos (híres német költő) ki ezen napon 61-dik születése napját innepelte, a' Száz Udvarnál lévő Bajor Agens által, következő kéziratot vett a' Bajor Király Ő Felségétől: Udvari Tanácsos Ur! „Mint az újabb költeménynek teremtője, az Ur nagy érdemet szerzett magának a' német Literaturában, a' mi nekem közelgető születése napját nevezetessé teszi, a' miért azt koronám polgári érdem rend vitéz keresztjének ajándékozásával jelesítem, meg akarván ez által bizonyítani, Eránta viseltető szíves hajlandóságomat. Költ Münchenben Máj. 11 kén 1834 ben Lajos.

ÉJSZ. AMERIKAI EGYES. STÁTUSOK.

(Albion.) Az a' hír szárnyallik, hogy Jackson Generális, a' Senatussal történt öszveköttöződése következtében, leszándékozik tenni hivatalát. New Yorkban kedvetlen érzést gerjesztett az, hogy a' Frantzia Deputátusok Kamarája, az Amerikai polgárokat, nem akarja Frantzia Országban polgároknak elismerni. A' Kormány rendszabásai felel ebben a' tekintetben még semmi sem tudatik. Az egyesült Státusok Bank Igazgatójok parantsolatjokhoz képpes, a' Banknak állapotja közönségessé tétett. E' szerént a' kötelezések 61,958,566 Dollarra mennek, a' segédforrások ellenben 72,887,326 Dollarra, és így a' Banknak activája, 10,887,326 dollár.

Newyork Máj. 17-kén. Azt mondják, hogy a' Frantzia Kamara általviszsaútasított kárpótlási keresetünk tárgyában a' Praesidens már egy másik kiküldötséget is készen tart, még pedig háborúra tzelzó útasítással. Ha ez így van, akkor több kárt tsinált, mint hasznot, 's a' nép figyelmét el sem fogja vonhatni szükségének jelen okától. A' végre hajtó hatalom, a' Bank, és Senatus közötti vetélkedés még mindég egyre tartott. A' Congresszushoz olly javallat ment, függesztené fel Jun. 14-kén Ülését, előre feltévén, hogy addig a' fontosabb tárgyak be légyenek végzve. A' Képviselők háza biztosságot nevezett ki a' nemzeti Bank ügyének megvizsgálására, de ez az utóbbi vonakodott könyveit előmutatni, és így a' biztosságnak, a' nélkül, hogy valamit végzett volna, Philadelphióból vissza kelle térnie Washingtonba. Erre üléseit a' Biztosság felfüggesztette, Máj. 22-kén Washingtonban ismét öszvegyülendő, a' midon mind a' maga, mind a' Bank bánása módjáról formaszereinti hivatalos tudósítást nyújtand bé a' Congresszusunak, 's ez az által az egyesült Státusok lakosainak. A' Bank szabad levelének 23 dik tikkelye 1816-ról nyilván azt tartja, hogy egy — a' Congresszus egyik Házától, ezen tzelra kinevezett Biztosságnak mindenkor jussa vagyon, a' Bank könyveit megnézni, miben létét megvizsgálni, 's a' felől tudósítani, vallyon szabadlevelében foglalt útmutatásokhoz szabta e' magát, vagy nem?

SPANYOL AMERIKA.

(Times.) Callao Limával, nyilvános ellenkezésben vagyon. Amazt Orbegoso Generális, Perynak ideig való Praesidense, ezt pedig Gamarra Generális szállotta meg. Gamarrának felesége is téleményes részt vesz

az ütközetben, 's mint mondják, valóságos Amozoni alakban viaskodik. Egy ütközetben nagyon megsebesített, úgy, hogy nehezen kap ismét lábára. A' két — egymáshoz másfél német mértföldnyire fekvő városban tartózkodó külföldiek, sokat szenvednek a' kereskedés megakadása miatt, a' mennyiben a' Callaoból, Limába vivő Ország út el vagyon zárva.

HORVÁTORSZÁG.

(Zágrábi politikai Ujság.) A' szomszéd Török-Horvát zabolátlan Bosnyákok, kik a' fényes Portával, már rég óta újjathúzogatnak, 's tökéletes Anarchiai állapotban vagynak, irtóztató tetteiket avval akarták béfejezni, hogy Jun. 10—11-kén éjjel, kedvezvén szándékoknak a' köd, és setétség, ezereknként birtokunkba, mellyre már régen fentek fogokat, merészlettek törni, 's egész a' Szluini Regement kerületben fekvő Czettin nevű határszéli vár alá nyomúltak, olly tzelből, hogy ezt elfoglalják. Nehányan tsakugyan fel is másztak lajtorján a' magas sántzra, de az elősietett Commandans, Szilliak kapitány, ki ezen alkalommal meg is sebesített, és a' várban lévő katonák által, rudakkal, és bagnetokkal visszavereltettek. Erre a' lázzadók nagy sebességgel visszafordultak, ütközben a' határszéli falukban, sok házakat meggyújtottak. — Az üldözés alatt, részünkről két határörző öletett meg, 's többen megsebesítették. A' Bosnyákok részéről halottaknak, és megsebesítetteknek, kiket ök gondosan magokkal elhurtzoltak, — számok, a' mennyire a' vár alatt folyó vérből, és más tudósításokból kivehetni, nagy lehetett, — 's az is meglegedésünkre szolgál, hogy a' Bosnyákoknak két vezérek, az egyik ugyan halálosan, a' másik pedig tetemesen megsebesítették. Tudtára es-

vén ezen történet a' Horvát Országi Bánnak, és Ország Commendansának, azonnal személyesen a' hely színéremment, hathatós rendszabásokat tévén, hasonló megtámadások elkerülése végett.

P O R T U G A L L I A.

(Messenger des Chambres.) Saldanha Generális, és Terceira Hertzeg között nagy meghasonlás vagyon. Az első semmit sem akar a' Cortesekről hallani, mivel úgymond, azoknak öszvehívások által, a' Kormányhatalom, a' papságnak, és nemességnek kezébe fogna esni, — az utóbbi ellenben nagyon sürgeti a' nemzeti képviselőknek egybegyűléseket.

A' Donegal lineahajóval, mellynek ormán vagyon Don Carlos familiastól együtt, fontos tudósítások érkeztek. Dom Pedro egy Máj. 28-án költ Decretumnak erejénél fogva, Portugalliában, minden klastromokat, és szerzetes rendeket eltörlött, úgy szinte Algarbiában, és az ehez tartozó szigetekben is. Egy más Decretum által, a' Cortesek Aug. 15-re vagynak meghíva, melly napon Lisbonában, a' két Kamara Ülései megnyittatnak. Máj. 30 kán költ Decretumnál fogva, az Oportói bor kereskedő társaság töröltetik el minden privilegiumaival együtt, 's a' szőlőn való szabad rendelkezés, a' szőlő művelőknek engedtetik által. Továbbá Terceira Hertzegnek engedtetett, a' Királyi Ház atyafiainak jussaival élni, (úgy mint azelőtt Cadaval, és Lafoens Hertzegeknek) Gróf Saldanha pedig Marquissá neveztetett: ez utóbbi azonfelül még 100 Conto reis (50,000 font st.) kapott ajándékba, a' mi mindazáltal még elébb Országgyűlési helybenhagyást kíván.

A' Lisbonai Chronica ezen tzm alatt: „Dom Miguel Capitulatioja“ következőket foglal ma-

gában: Estremoz Máj. 30 kán. Sietek Excellentziát a' reám bízott dolog kimenetele felől tudósítani. Tegnep Saldanha Marsallal Terceira Hertzeg főszállására mentem, a' hol kezembe vettem Dom Miguelnek nyilatkozását, mellyben magát kötelezi, hogy többé nem avatkozik Portugalliának, 's az ehez tartozó tartományoknak dolgaiba, úgy szinte, hogy a' koronának drága kintseit, 's más tulajdonait minden vonakodás nélkül kiadja. Erre Senhor Vasconcellos azonnal Evorába küldetett, a' kintseknek átvételére: onnan Elvasba ment, hogy a' Korona tulajdonát bátorságba helyheztesse. Nem mellőzhetem el, hogy itt ne magasztaljam a' két Marsallnak betsületes bánásokat, és igazságszereteteiket, mivel nem tsak hogy a' katonák közt a' legnagyobb fenyíteteket képesek valának fenntartani, hanem még a' meggyőzött ellenségbe is bizodalmat öntöttek. A' Generálok, tisztek, és közlegények megtartották Terceira Hertzegnek napi parantsolatjában foglalt abbeli felszólítást, óltalmazzák a' fegyverteleneket, 's legyenek nemes szívűek a' meggyőzöttek eránt. A' Királyné Juramenhában proclamáltatott, 's tekintete, szerentsére, az egész Országban helyreállítatott.

A' Courirnak egyik levelezője Máj. 28-ról egy történetet közöl, melly a' Lisbonai játékszínben ment véghez, ekképpen: „Olly kedvetlen érzést gerjesztett Portugalliában, Dom Miguelnek minden bántás nélküli eleresztése, hogy a' Kormány nem kevés aggodalomban vólt, a' mi a' tegnapi játékszínben még inkább nevedett. Mivel a' játékszín igazgató, előre sejdítette a' bajt, sok szabad biléteket osztogattatott ki leginkább olyanoknak, kik a' Kormány tetteit előmozdítani szokták; mind ezen előre látás mellett

is meg nem lehetett akadályoztatni, hogy sok elégedetlenek ne jelenjenek meg a' játékszínen. Az első felvonás vége felé, néhányan egy nyílt Logéba bementek, 's ott az 1826-ki dall helyett, az 1820 dikt kezdtek el. Az első, mint tudva vagyon, a' legmérsékeltebb Liberalismust, a' másik ellenben a' legtisztább Democratziát lehelli. — Mivel az 1820 ki dallt csak hamar rá kezdtek földszint, és a' galleriákon is, az említett Logebeliek megbátorodtak, 's így kiabáltak: „Le a' bitangolóval! miért hagyták elillantani? Erre Dom Pedró kikönyöklött a' Királyi Logéból, hogy a' Publicumot némelly észre vételei által letsendesítse; azomban, — ennek (a' Publicumnak) dühössége, a' legmagassabb póltzra hágott, úgy annyira, hogy végre Dom Pedrót is kezdtek piszkolni, 's kiabálni: „Le a' zsarnokkal, ki a' bitangolót pártolja! Le a' gyengefejű Miniszteriummal!“ A Tsászárné ezen láрма közben elájult, 's a' fiatal Királyné egészen elrémülve, kiszaladt a' Logéból. Egy osztály szabadosok, kik a' tsendesség helyreállítására oda rendeltettek, vonakodtak a' szolgálattól, és így a' zenebonáskodók addig lármáztak, a' meddig nekik tetszett. Silva Carvalho, midőn a' színjátékból kiment, kifütyöltett, 's köhøjigálásokkal fogadtatott. Következendő reggel kijelenté a' játékszínhez rendelt osztály, hogy nem megy többé a' vár őrzésére. Az Úri napi processziókor hasonló történeteket vártak, de mivel Dom Pedró ki nem ment a' templomból, az egész dolog tsendesen folyt le. Azt mondják, hogy Saldanha, ezen kedvetlen hírek hallására, Dom Miguelt vissza akarta tartoztatni, de mivel már az Angoly hajónak ormán elevezett, a' planummal fel kellett hagynia. —

(Lisbonai Chronica.) Dom Pedró

feleségestől, és a' fiatal Királynéval együtt, Oportót meg akarja látogatni. Dom Miguelnak szerentsétlenségét, egyedül a' négyszeres Szövetség okozta, nem pedig, mint némellyek állítják, az Evorában folyt alkudozások: ezek csak a' sereg feloldását, tűzték ki magoknak megfejtésül. A' Kormány azért kívánta ezt közleni, hogy megmutassa a' Lisbonai lakosoknak, milly illetlen, és igazságtalan legyen, — Dom Miguellal keményebb bánást tzelzó kívánságok.

A' fellyebb említett Decretum, a' klastromok, és szerzetes rend eltörlésére, ímé itt következik: „Az egyházi dolgokra, és Justizra ügyelő Miniszterünk tudósítása után, a' Status Tanátsot is megkérdeztvén, tzelerányosnak tartottam a' Királyné nevében elhatározni: „I. szik. Minden klastromok, Collegiumok, 's más akármilyen névvel nevezendő Papi intézetek, Portugalliában, Algarbiában, 's az ehez tartozó szigetekben, 's minden Portugallus tartományokban ezennel eltöröltetnek. II-ik szik. Ezen Papi intézetek minden jószágai, a' Status vagyonhoz kaptsoltnak. III-dik szik. A' szentelt edények, 's egyházi ékességek, az Ordinariatások rendelkezésekre bízattatnak, hogy azokat azon templomok közt osszák el, mellyekben leginkább szükséges. IV-ik szik. Az Egyházi eltörölt intézetek minden szerzetese, esztendönként bizonyos' fizetést húz, hanem ha más jótéteménye vagyon, vagy közhivatalt visel. Az említett jótétemény alól kivétetnek 1-ör azon szerzetesek, kik a' törvényes thrónus, vagy a' Nemzeti szabadság ellen fegyvert fogtak. 2-ör A' kik papi helyzetekkel, a' gyónó, vagy prédikálószékben, a' bitangoló javára, visszaéltek. 3-ör a' kik a' bitangoló kormányánál valamelly közhivatalt viseltek, vagy más jótéteménnyel éltek. 4-ör Kik

polgártásaikat, a' törvényes thrónus, és Constituzionalis Charta eránti ragaszkodás miatt bévádolták, vagy üldözték. 5-ör Kik a' bitangoló katonáival tartottak, vagy éppen vélek szolgáltak. 6-ör Kik a' Királyné tekintetének helyreállása ólta, lakásokat, klastromjokat elhagyták. V-dik tzikkely. Minden ezekkel ellenkező törvények, és rendszabások eltöröltetnek. Az Egyházi dolgokra, és Justizra ügyelő Miniszter, a' jelen Decretum végrehajtására megbízattatik. *Necessidade* s Palotában Maj. 28-kán (Aláírás) *Dom Pedro Braganza* i Hertzeg. *Antonio d' Aguirre*. — A' Corteseket öszvehívó Decretum bevezetésében, emlittetik, hogy az Aug. 15-kén 1833-ban költ Decretum végrehajtását, ekkoráig a' Rebellisekre fordított gond gátolta meg: most azonban, mivel tetszett az Isteni gondviselésnek, a' törvényes Kormányt helyreállítani, tehát a' Regens, a' Királyné nevében azt rendeli, hogy az Ország gyűlése Aug. 15-kén nyitassék meg, miután az 1826-ki forma szerént, Követek választattak. Az első Kamarában, tsak azon Pairek foglalhatnak helyet, kika' Constituzionalis Chártára lelett esküvések mellett hívek maradtak, 's a' bitangolóhoz intézett Felírást alá nem írták: mert azokról, kik aláírták, feltétetik, hogy privilegiumjokról önként lemondottak. Azok, kik Jul. 24-dikén 1833-ban a' törvényes Kormányt pártolták, de azután kivándorlottak, kereseteket terjeszszék a' Cortesek elibe, kik a' felett azt fogják határozni, a' mit a' törvény, és igazság magával hozand. —

SZARDINIAI KIRÁLYSÁG.

(Gazzetta di Genova.) *Dom Miguel*, követőivel együtt, kik köztvala *Lemos Generalis* is, Jun. 18-kán reggel, az úgy nevezett *Nimrod An-*

goly Corvett ormán, a' *Genuai* kikötőhelybe érkezett.

FRANTZIA ORSZÁG.

(Felső és Alsó Rajnai Ujság). Ha valaki idegennek beszélne, hogy Frantzia Országban, melly a' legszabadabb Alkotmánnyal, a' legszélesebben kiterjedő jussal ditsekedhetik, hol a' pálya, mindenkinek, minden külömbség nélkül nyitva áll, egy népes Város fekszik, mellynek polgárjai gazdagok, 's kereskedést űznek, hol elég munka vagyon, 's jól megfizettetik, hol közönséges jólléttet tapasztalhatni, a' legszebb jóltévő intézetekkel szegények számokra, hol végre a' Kormány minden esztendőben 20 — 30 milliomot kiád mindenféle költségekre, 's ha valaki tudja, hogy olly Városban vagynak, kik a' gazdagság keblében, nyomorúság, önnkény, és elnyomatás miatt panaszkodnak, 's minden meggondolás, és veszedelem nélkül, a' tisztviselőségek ellen kikelnek, írók, kik beszédeikben, írásaikban, egytermészettől bölts, és bekés népet felingerelnek, 's annyira vitték a' dolgot, hogy az, (a' nép) hajlandó, valóságos jólléttét, egy más — igazgatási forma alatt lévő reménnyel feltserélni; — mind ezeken az az idegen, méltán fog tsudálkozni. De ha később megtudja, hogy ugyan ez a' Város, lakosait, minden rend, rang, és vagyon külömbség nélkül, megrabolja, száműzi, vizsgálat nélkül halálra itéli, úgy, hogy talán egyetlen egy sints familiájok között, mellynek egyik, vagy másik tagja, nem lett volna áldozatja, a' Republicai igazgatásformának, akkor valóban, ugyan azon idegen, nem adhatna hitelt ilyen felfordult világnak. Népekre nezve az a' história az, a' mi magános emberekre a' tapasztalás, úgymint tanulmánynak a' forrása,

hol mind amazoknak, mind emezeknek eszközöket kell keresniük a' rosszsznak elkerülésére.

(Temps). Angoly Ország, a' közép tengerről Tripolit akarja megtámadni. Már régen feni fogát Anglia Afrikának ezen kikötőhelyére: úgy lehetett azt tekinteni, mintha Frantzia Országot Algier megtartása miatt akarná fenyegetni. De még más indító ok is vagyon, a' mi a' Londoni Cabínétet ezen lépésre ösztönözi. Nem akarjuk elfelejteni, hogy az Angoly Cabinét, már régóta elfoglalta a' miénknek helyét. Meg kell vallani, hogy a' mi befolyásunk, az Alexandriai Udvarnál egészen elenyészett. Úgy de most Angliának, melly nem elégszik meg a' már kivívott haszonnal, olly letelepedést kell kívánnia, mellynek szomszédsága materialis segéd forrás által mozdítsa elő a' Basának eránta (Anglia eránt) való jóérzését, az alatt, míg más oldalról felügyelő pontot választ a' mi Afrikai előhaladásunkra. Ha az Angoly Cabinétnek valósággal ilyen kinézetei vagynak, akkor abból olly öszve-bonyolódás származnék, mellynek kibontása, fájdalom! jelen Miniszttereinkben fel nem található energiát kíván meg.

D Á N I A.

A' Király Ö Felsége Jun. 6-kán a' Cantzellária Felírása következtében azt rendelte, hogy a' kiadandó munkák Censorainak ezentúl is tetszésekre hagyatattik, a' szerző, vagy újság szerkesztő eránti szivességből, ez illető munkát még kéz íratban megvizsgálni, de csak olly feltétel alatt, hogy a' kitörült helyek, nyomtatásban vonásokal, vagy más módon ki ne jegyeztessenek. — Ha talán a' kiadók, vagy szerzők, magokat ehez tartani nem akarnák, akkor a' Censor a' törvényes rendszabáshoz

ragaszkodjék, az az: csak a' nyomtatott leveleket vizsgálja meg, mellyekben ha valami rendszabás elleni dologra találna, jussa vagyon az egészre zárt tenni, és kötelessége azt, a' nélkül, hogy iránta, magával a' szerzővel értekeznek, további határozás végett a' Cantzellariához küldeni.

B E L G I U M.

A' Selyem tenyésztés előmozdítása tekintetéből, Belgiumban, nem csak, hogy sok ezer eperjfa osztogatlatik ingyen a' lakosok között esztendőnként, hanem azon felül, nagy értékű jutalmak is tétetnek fel.

N A G Y B R I T A N N I A.

Madeiraából Máj. 25 ról Angoly Országba érkezett tudósítások szerint, azon szigetbe már eljutott Santaremnek általadásáról való hír. A' Miguelistai Agensek Londonban, olly útasítást küldöttek Madeira sziget igazgatójához, hogy azt (a' szigetet) minden haladék nélkül adja által D. Mariának.

Londonban az Egyiptomi Vice Király számára, a' legszebb és legnagyobb gözhajó készült el, melly valaha Angoly Országban építettett, 's Jun. 7-kén rendeltetése felé el is evezett. A' mint felszámoltatott, 1800—2000 tonnas, és így 74 ágyús lineahajó nagyságú.

(Standard.) A' Királyné a' nyáron, Német Országba szándékozik, Fels. Atyafiainak meglátogatások végett, még pedig a' közelébbi hónap 4-kén induland el.

A' szabó mesterlegények naponként közelednek Urokhöz, annyival inkább; mivel Német Országból mintegy 2000 társaik érkeztek Londonba, amazok által elhagyott munkának áltvétele. Más nemű műhelyekben azomban még mindég ellene szegeznek magokat

a' mesterek, vagy gyártók Urok kíván-
ságaiknak, különösen Leedsben. Az
egykori hatalmas Birminghami po-
litikai Unió sokat veszített erejéből, a'
legények közbenjött meghasonlások ál-
tal, a' mint hogy munkálatját, f. h. 5-
kán költ határozatjánál fogva ideig
óraig fel is függesztette.

Miután a' Felső Ház Jun. 12 kén
tartatott Ülésében, a' Zsidók felszaba-
dittatásokra készült, 's az Alsó Házból
átküldött bill először felolvastatott, a'
Lord Cantzellarus általnyújtott Edin-
burgh Városa részéről, egy 9200 la-
kosoktól aláírt kérélevelet, avval a'
megjegyzéssel, hogy olly fontos kéré-
levél talán addig még soha sem terjesz-
tetett elő. (halljuk, halljuk) Az aláírt-
tak között igen tiszteletre méltó sze-
mélyek vagynak, több Orvosok, és Pro-
fessorok, mindnyájan tagjai a' város Ta-
nátsnak. Az említett kérélevél a' felol-
vasott bill támogatása végett terjeszte-
tett elő.

Madridból költ tudósítások sze-
rint, Martinez de la Rosa alkal-
masint a' Cortes Kamara Elölülőjévé
fog neveztetni, 's helyette a' külső dol-
gokat, a' Castiliai Tanáts Kamara
jelen Elölülője fogja által venni.

B É T S.

Ö Ts. K. Felsége méltóztatott Jun.
16-kán költ Kir. határozata által Jo an-
n o v i t s Justin Urat, eddig Bezdini Ar-
chimandriat Budai Görög nem egyesült
Püspökké kegyelmesen kinevezni.

M A G Y A R O R S Z Á G.

Ns. P e s t Vmegyének közelebbi
közgyűlésében, minden igaz hazafi ke-
belben hálás örömet gerjesztett, két,
a' mint váratlan ugy valóban jeles ha-
zafiúi áldozat a' magyar játékszíni ügy
előmozdítására! Egyiket Főmélt. Hg.
G r a s s a l k o v i c h tevé, a' Pesten épi-

lendő Magyar Színház számára telekül,
a' Hatvani kapun túl lévő nagy térű
farakhelyének a' Kerepesi útra szolgáló
részét ajánlván fel; — másikat N.
V a y Anna aszszonyság néhai R o m á-
r o m y Ur özvegye olly kötelezésben,
hogy évenként 5000 pengő fr. kamat-
ját leend kész fizetni egy magyar con-
servatorium költségeire, mellyben han-
gászati iskolán kívül szavalásban, nyelv,
táncz, vívás 's egyéb színészeti mű-
veltség ágazatokban oktatások adatná-
nak, nevendék színészek kiképezteté-
sére.

Magyar Tudós Társasági Jelentés.

A' Társaságnak a' múlt 1833 beli
November 10 kén tartott II. közülésé-
ből közzé tett ezen kérdésére: „Miké-
pen lehetne a' magyar Játékszint Bu-
da Pesten állandóan megalapítani?“ e'
folyó 1834 Junius 8-dikáig mint határ-
napig 18 feletet érkezett következő jel-
mondatokkal.

1. Él Magyar, áll Buda még.
2. Jelmondat nélkül és így hibásan. Kez-
dete így van: Sok oldalról hallottam 's hal-
lom buzgó Hazámiai sohajtásit. 'stb:
3. A' betsületes férjfiú, mindenkinek meg-
adja az övét, 's a' másé elvetelét szintugy
gyűlöli, mint önmaga jusáról könnyen nem
mond le, sőt azt védeni tudja.
4. Nunc Dea nunc succurre mihi, nam
posse mederi,
Picta docet Templis, multa tabella tuis.
5. Conamur tenues grandia.
6. A' lángoló szív áldozni kész.
7. Több szem többet lát.
8. Ne pudeat quae nescieris te velle do-
ceri.
Scire aliquid laus est, turpe est nil di-
scere velle.
9. Si posse non, velle licebit.
10. Napvirág.
11. Hazai javaslatinkban lehetőségek kö-
zül a' legalkalmasabbat akarni a' józan ha-
zafiság.

12. Egy jól intézett nemzeti játékszínnek, mint a' tsínosabb társalkodási nyelv, 's a' közmíveltség terjesztésére nézve legfogatosabb előmozdító eszköznek elősegelésére áldozzon kiki, a' mivel tud.

13. Ha Magyarország saját fiai ragadják el előle 's vetik ebeknek kenyerét, ki fog róla gondoskodni? Gr. Széchenyi István. Világ. Pest 1833 lap. 513.

14. Tanuld hazád' nyelvét, hogy a' külföld előtt ne pirulj

15. Festina lente.

16. . . . Parvi properemus et ampli,
Si patriae volumus, si nobis vivere chari.

17. Egyesült erővel indulj.

18. Meddig készültök magyarok mindenkor akarni, 's nem tselekedni mikor szüntök.

Ezen feleletek a' Junius 9-d. tartott heti ülésnek általadattak, a' hozzájuk tartozó petsétes levelkek pedig töretlenül külön borítékba tétetvén a' társaságnak 's Tek. Georch Illés táblabíró tiszteleti tag és előülői helyettes Urnak petsétével a' levéltárba tétettek. Bírákat választván azután az említett heti ülés, a' feleletek megvizsgálás végett kiadattak. Mellyik találatik a' kített 30 darab aranyra többek között érdemesnek, arról az általnézés végezte után fog szólni a' tudósítás.

Egyik felelő, munkája után melly

19-dik lett volna egyenesen kiírva nevét, azzal ezt el nem fogadhatóvá tette. Ne sajnálja tehát azt vissza vitetni. Igy, ne sajnáljon azon felelő is, ki e' jelmondatot választá: „Ne bántsd a' magyart“ íratáért küldeni, mivel az, Junius 13 dikán érkezék 's a' hirdetéshez képest elfogadni már nem lehetett.

Három mellett pedig az író nevét rejtő petsétes levelke nem is jött, ám bár a' kihirdetés olyannak a' felelet mellé tételét a' felvett mód szerint megkívánta. Elfogadtattak ugyan ezek most, de újra figyelmesekké tételnek az ezutánni akármelly kérdésre felelni kívánók, hogy az érdeklött petsétes levelkek feleleteik mellé tsatolását egyszer se mulasztják el. Jun. 10. 1834.

A' Titoknok által.

A' Pénz folyamat Június' 26-dikán;
közép ár:

A' Státus' 5p. Centes Obligátzióji 99 1/2

Az 1820-béli sorsosok: 205 1/2

Az 1821-béli hasonlók: — —

Bétsvárosa 2 1/2p. Centes Bankó Obligátzióji: 58 3/8 for. keltek, mind Conv. Bank-Aktziák keltek 1273 1/2 for. ton Conv. Pénzben.

A' Bétsi Magyar Kurír tisztelt Olvasóihoz.

A' mult és mai postával kelle az Értekezéshez tartozó ötödik Tábla nyomtatványait Tit. Olvasóinknak megküldeni: de a' metszett tábla a' nyomtatás kezdetével mindjárt megrepedvén, azt újra köre metszetjük 's a' jövő Julius hónapban leküldjük.

A' jövő posta napon tsak az addig kezünkbe adatott Ujságrendelések száma szerint lehet a' Magyar Kurírt itten postára adni. Ha tehát Tisztelt Olvasóink közül némelyek Ujságlevelünk első számjait nem vennék, oka az léssen, hogy az eránt rendeléseiket még nem vettük. Azomban, a' hiján eleitől fogva, míg lehet, kipótoljuk.

(Vége az Első-Félesztendőnek.)

Szerkesztető és Kiadó Márton J o's e f, Professor. (Landstrasse Nro 315.)

Nyomtató: Nemes Haykul Antal. (Obere Bäcker-Strasse Nro 755.)